

Taal- en spraakstoornissen bij kinderen

Uw kind heeft een taal- of spraakstoornis. In deze folder vindt u meer informatie hierover.

Rijnstate

*Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!*

Het geluid van de stem wordt gemaakt in het strottenhoofd door het trillen van de stembanden. Dit zijn plooiën die naar elkaar toe bewegen en dan in trilling worden gebracht door de uitademingslucht. Van het geluid dat in het strottenhoofd gemaakt wordt, maken we klanken door onze mond en keel te bewegen. Het strottenhoofd, de mond en keel vormen samen onze spraakorganen.

Spraakstoornissen

Articulatieproblemen

Bij afwijkingen in de mond of de keel kan een kind bepaalde klanken soms niet goed vormen. De KNO-arts onderzoekt daarom de spraakorganen van uw kind. Als er afwijkingen gevonden worden, bespreekt hij of zij met u wat er aan gedaan kan worden. Heeft uw kind bijvoorbeeld een grote neusamandel waardoor het 'door de neus' praat, dan kan de arts voorstellen de neusamandel te verwijderen. Het door de neus praten kan ook worden veroorzaakt doordat het verhemelte van uw kind aan de korte kant is.

Meestal worden er geen afwijkingen aan de spraakorganen gevonden, maar ligt de oorzaak van de spraakstoornis aan een onjuist gebruik van deze organen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat uw kind de gewoonte heeft om de mond open te houden, waardoor de lipspieren verslapt zijn. Uw KNO-arts kan u in dat geval adviseren over eenvoudige spelletjes, waardoor uw kind zijn spieren oefent. Helpt dit niet voldoende of zijn de problemen wat ingewikkelder, dan kan uw kind worden verwezen naar een logopedist voor oefentherapie. Ook let de KNO-arts er altijd op of uw kind goed hoort. Een slecht gehoor kan ook slecht articuleren veroorzaken.

Stotteren

Stotteren komt veel voor. Kleine kinderen hebben vaak veel te vertellen, maar zijn nog niet zo bedreven in het spreken en gaan dan stotteren. U hoeft zich hier niet ongerust over te maken. Komt stotteren in de familie voor, dan is de kans groter dat kinderen blijven stotteren.

In dit geval is het verstandig om vroeg aan de bel te trekken. Doe dit ook als u merkt dat uw kind zelf doorheeft dat het niet goed uit zijn woorden kan komen, als het dingen gaat vermijden of als het lichamelijk reageert tijdens het stotteren (bijvoorbeeld door het maken van bewegingen of door transpireren). De arts kan u na een gesprek en na onderzoek van uw kind misschien geruststellen en adviezen geven over uw manier van praten met uw kind. Het is ook mogelijk dat voor verdere begeleiding een verwijzing naar een logopedist/stottertherapeut noodzakelijk is.

Stemstoornissen

Heesheid

Als er afwijkingen zijn van de stembanden, is het niet mogelijk een goed geluid te maken. De KNO-arts onderzoekt de stembanden met een spiegelkje dat in de mond van uw kind gehouden wordt. Zo nodig kan een dun slangetje via de neus in de keel worden gebracht. Soms kan verder onderzoek onder narcose nodig zijn.

Meestal worden aan de stembanden van het kind geen afwijkingen gevonden. Soms blijken de stembanden bij het spreken niet goed te sluiten, waardoor er te veel lucht ontsnapt. Dit klinkt als heesheid. Een kind kan leren zijn stem beter te gebruiken bij een logopedist. Bij verkeerd stemgebruik kunnen de stembanden plaatselijk dikker worden. Er ontstaan dan de zogenaamde stembandknobbeltjes, die bij een beter gebruik van de stem weer verdwijnen. De meeste kinderen gaan hun stem na de puberteit 'vanzelf' beter gebruiken. De stembanden zijn dan gegroeid en - de nu langere stembanden - worden makkelijker gebruikt.

Het is belangrijk dat een kind bij heesheid zijn stem niet forceert door veel te schreeuwen of te gillen of door het maken van rare stemmetjes.

Taalstoornissen

Een kind leert zijn moedertaal al heel vroeg. In het eerste jaar oefent het al bepaalde klanken en de zinsmelodie van de moedertaal. Rond de eerste verjaardag moet een kind zijn eerste woordjes gaan spreken (vaak mama). Als een kind twee jaar is, moeten er zinnnetjes van twee woordjes gesproken worden. Tot circa zes jaar is een kind gevoelig voor het leren van taal en leert het veel gemakkelijker dan een volwassene.

Voor ouders is het vaak moeilijk om te weten of hun kind voldoende spreekt. Vergelijking met andere kinderen, de mening van een peuterspeelzaalleidster of van de arts op het consultatiebureau kan u dan helpen. Als u zich zorgen maakt over de taalontwikkeling van uw kind, zal de KNO-arts uw kind onderzoeken. Slechthorendheid kan een oorzaak zijn. Afhankelijk van de oorzaak stelt de KNO-arts een behandeling voor, bijvoorbeeld het plaatsen van trommelvliesbuisjes. Soms moet er nog meer onderzoek gebeuren, zoals een taalttest. Ook is het mogelijk dat uw kind doorverwezen wordt naar een team met meer specialisten of een logopedist.

Vragen en telefoonnummers

Heeft u nog vragen, dan beantwoordt uw arts deze graag.

Polikliniek KNO Rijnstate Arnhem: 088-005 7780

Zie voor meer informatie: www.kno.nl/KNO-folders.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate

Postbus 9555
6800 TA Arnhem
T 088 - 005 8888
F 088 - 005 7878
www.rijnstate.nl

Ziekenhuislocaties

Arnhem
Zevenaar
Velp
Dieren
Arnhem-Zuid